

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0610 (mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. F. Faes, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 15 maart 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 2 juli 2021
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit de algemene voorwaarden

Samenvatting

De bank mag een verklaring van erfrecht eisen voor het wijzigen van de tenaamstelling van een en/of-rekening en het opheffen van een dergelijke rekening. Nu de bank zich moet vergewissen wie de erfgenamen van de erflater zijn alvorens zij overgaat op aanpassing van de tenaamstelling en het opheffen van een rekening, acht de commissie het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar dat zij in dit geval om een verklaring van erfrecht heeft verzocht. De vordering van de consument is afgewezen.

1. De procedure

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; en 4) de repliek van de consument.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar reglement. De uitspraak is daardoor niet-bindend.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 In april 2020 is de echtgenoot van de consument (hierna: de erflater) overleden. In zijn testament heeft de erflater de consument en zijn kinderen, ieder voor een gelijk deel, als erfgenaam benoemd.
- 2.2 De consument en de erflater hadden twee en/of-rekeningen bij de bank. Op de en/of-rekeningen zijn de *Voorwaarden en overige regelingen voor particuliere rekeninghouders* van toepassing.

Hierin zijn de *Algemene Bankvoorwaarden* (hierna: ABV) en de *Voorwaarden En/of Betaalrekeningen* (hierna: de voorwaarden) opgenomen. De relevante bepalingen hieruit zijn opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

- 2.3 In augustus 2020 heeft de consument de bank verzocht om beide en/of-rekeningen enkel op haar naam voort te zetten en een van deze rekeningen op te heffen. De bank heeft de consument in dit kader verzocht om een verklaring van erfrecht, omdat het voor de bank uit het testament onvoldoende bleek wie de kinderen zijn en wie van de erfgenamen bevoegd is ten aanzien van de nalatenschap. De consument heeft hiertegen bezwaar gemaakt.

De klacht en vordering

- 2.4 De consument vordert dat de bank de tenaamstelling van de en/of-rekeningen wijzigt en een van de en/of-rekeningen wordt beëindigd, zonder dat daarvoor een verklaring van erfrecht is vereist.

Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de grondslag dat de bank onredelijk handelt door een verklaring van erfrecht te eisen. De bank jaagt de consument hiermee op onnodige kosten. De consument voert daartoe de volgende argumenten aan:

- De overgelegde akte van overlijden is voldoende om beide en/of rekeningen om te zetten naar een betaalrekening op naam van de consument, omdat zij op grond van artikel 6 en 8 van de voorwaarden volledig kan beschikken over het saldo op de beide rekeningen. Ook heeft zij op grond van artikel 3.2. van de voorwaarden het recht om deze omzetting te verzoeken.

Het verweer

- 2.5 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 De commissie ziet zich gesteld voor de vraag of de bank een verklaring van erfrecht kan eisen voor het wijzigen van de tenaamstelling van de en/of-rekeningen en het opheffen van een van deze rekeningen door de consument.
- 3.2 Vast staat dat de erflater mederekeninghouder was van twee en/of-rekening bij de bank. Van toepassing zijn de Algemene Bankvoorwaarden. Uit artikel 13 lid 2 van de Algemene Bankvoorwaarden volgt dat de bank dient te beoordelen welke documenten zij acceptabel acht met betrekking tot het bewijs waaruit blijkt dat de erfgenamen bevoegd zijn om over de nalatenschap van de erflater te beschikken. De bank heeft daarin een bepaalde mate van beleidsvrijheid en kan onder andere een verklaring van erfrecht eisen.

Dit kan slechts anders zijn indien de bank van haar beleidsvrijheid gebruik maakt op een wijze die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

- 3.3 In het onderhavige geval is de commissie van oordeel dat de bank een verklaring van erfrecht mag eisen. De bank heeft toegelicht dat zij op basis van het testament niet kan vaststellen wie de kinderen zijn en wie van de erfgenamen bevoegd is in de nalatenschap van de erflater. Nu de bank zich moet vergewissen wie de erfgenamen van de erflater zijn alvorens zij overgaat op aanpassing van de tenaamstelling en het opheffen van een rekening, acht de commissie het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar dat zij in dit geval om een verklaring van erfrecht heeft verzocht.
- 3.4 De consument stelt zich op het standpunt dat uit verschillende artikelen van de voorwaarden volgt dat zij volledig kan beschikken over het saldo van de en/of-rekening en dat zij kan verzoeken om omzetting, zonder dat daarvoor een verklaring van erfrecht is vereist. De commissie volgt deze lezing van de consument niet. Naar het oordeel van de commissie zien deze bepalingen op het beschikken over het saldo op de en/of-rekeningen, daar mag consument inderdaad vrijelijk over beschikken. De door de consument genoemde bepalingen hebben alleen geen betrekking op wijzigingen van rekeningen. Daarbij komt dat in artikel 3.2 van de voorwaarden expliciet is bepaald dat voor omzetting van de rekening beide rekeninghouders opdracht moeten geven. Omdat in een geval van overlijden de erfgenamen in de plaats treden van de erflater, en daarmee mede-opdrachtgever zijn, zal de bank eerst moeten vaststellen wie de erfgenamen zijn alvorens zij tot omzetting over kan gaan.
- 3.5 De conclusie is dat de bank mag eisen dat de consument voor het wijzigen van de tenaamstelling van de en/of-rekeningen en het opheffen van een van deze rekeningen een verklaring van erfrecht overlegt. De vordering van de consument wordt daarom afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het reglement, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit de algemene voorwaarden

Algemene Bankvoorwaarden

Artikel 13 Overlijden klant

Na uw overlijden

[...]

2. Als wij om een verklaring van erfrecht vragen, moet degene die namens uw nalatenschap optreedt ons die geven. Deze verklaring van erfrecht moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. Afhankelijk van de omvang van de nalatenschap en andere factoren kunnen ook andere documenten of informatie voor ons voldoende zijn.

Voorwaarden En/of Betaalrekening

Het gebruik

3 Een opdracht geven

[...]

3.2 ING bepaalt voor welke handelingen u samen opdracht moet geven. Dat moet in elk geval in de volgende situaties:

- U wilt de En/of Betaalrekening omzetten naar een Betaalrekening op naam van een van beiden of derde.
- U wilt iemand machtigen voor de En/of Betaalrekening.
- Als ING dit in andere gevallen nodig acht.

Overige voorwaarden

6 Recht op het saldo

Wie van u beiden recht heeft op het saldo op de En/of Betaalrekening, is een zaak van u en uw mederekeninghouder. ING staat hier volledig buiten.

8 Overlijden

8.1 Als u of uw mederekeninghouder overlijdt, mogen de overblijvende rekeninghouder en de erfgenaam (of de gezamenlijke erfgenamen) ieder zelfstandig over het saldo op de En/of Betaalrekening beschikken.